

Kamu Denetçiliği Kurumu

GAZZE: DÜNYANIN EN BÜYÜK AÇIK HAVA HAPİSHANESİNDEN DÜNYANIN EN BÜYÜK ÇOCUK MEZARLIĞINA

ÖZEL RAPOR ÖZETİ

Kamu Denetçiliği Kurumu, **Anayasal** bir hak arama mekanizmasıdır. Ombudsmanlık kurumlarının temel görevlerinden bir tanesi, hak ihlallerine yönelik iddiaları incelemek, tespitleri raporlaştırmak ve gerektiğinde muhataplarına tavsiye ve önerilerde bulunmak suretiyle insan haklarının korunmasına katkı sağlamaktır. Bu doğrultuda Kurumumuza, gerekli görülen konularda “özel rapor” hazırlama yetkisi verilmiştir. Kurumumuz, faaliyet yürüttüğü 10 yıllık süre içerisinde önemli özel rapor çalışmaları yürütmüştür. En son “Ege Denizi’ndeki Geri İtmeler ve Boğulan İnsan Hakları” başlıklı özel rapor ise 2022 yılında hazırlanarak kamuoyuna duyurulmuştur. Muhataplarınca AİHM’deki konu ile ilgili davalara uzman görüşü olarak sunulmuştur. Zira bağımsız ve tarafsız olarak görevlerini yürüten ombudsmanlık kurumlarının hazırladıkları raporlar ve kararlar, ulusal ve uluslararası mahkemelerde **hak ihlali iddiasını delillendirme amacıyla ve uzman görüşü olarak** kullanılabilir.

7 Ekim saldırısı sonrası İsrail tarafından uluslararası insancıl hukuk ve silahlı çatışma hukukunun temel kuralları göz ardı edilerek, Gazze’de yüzde 70’den fazlası çocuk ve kadın olmak üzere 29 binden fazla kişinin öldürülmesi ve halkın yemek ve su dahil en temel yaşamsal ihtiyaçlardan yoksun bırakılması şeklinde **toplu cezalandırma yöntemi**, Kurumumuz tarafından çalışma yapılmasını gerektirmiştir.

Özel rapor çalışmasının konusunu, Gazze Şeridinde yaşayan 2,2 milyon insana karşı, yaşam hakkı başta olmak üzere İsrail tarafından işlenen temel insan hakları ihlalleri ile oldukça ciddi ve ağır nitelikteki savaş, soykırım ve insanlığa karşı suç iddiaları oluşturmaktadır. Ekte bilgilerinize sunulan rapor, İsrail’in kendi tezleri dahil olmak üzere konuyla ilgili ulusal ve uluslararası kuruluşların çalışmalarına yer veren oldukça kapsamlı bir çalışma niteliğindedir. Mağdurlarla doğrudan temas kurulması ve hak ihlallerine şahit olan tanıklar ve basın mensuplarından gerekli bilgi, haber ve görüntülerin temin edilmesi hususları ihlallerin tespiti ve raporlanması bakımından büyük önem taşımaktadır.

Üç bölümden oluşan Özel Rapor, **7 Ekim öncesi** tarihi arka planda son 76 senedir Filistin halkına karşı sürekli ölüm, yıkım ve yerinden edilme şeklinde gerçekleşen İsrail saldırıları ile **7 Ekim sonrası** uluslararası insancıl hukukun açıkça yasakladığı ve savaş suçu olarak cezalandırılmasını öngördüğü çoğunluğu çocuk ve kadın olmak üzere sivil halkın toplu bir şekilde cezalandırılarak katledilmesi, savaş zamanında bile dokunulmazlığı bulunan sağlık çalışanları, gazeteciler ve yardım kuruluşu mensuplarının öldürülmesi, halkın tehdit edilerek ülke içinde ve dışında göçe zorlanması, kullanılması yasak olan beyaz fosfor bombalarının kullanılması, keyfi gözaltı, gözaltında işkence ve kötü muamele, gıdaya, suya ve en temel insani ihtiyaçlara erişimin durdurulması konuları da dahil olmak üzere **10 alanda hak ihlallerinin tespiti ile savaş, soykırım ve insanlığa karşı suçlara ilişkin hukuki değerlendirmeden oluşmaktadır.**

İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, henüz 7 Ekim 2023 tarihinde “*Gazzelilere şunu söylüyorum: Artık gidin, çünkü her yere güçlü bir şekilde operasyon yapacağız*” demiştir.

Akabinde de İsrail, tüm Gazze halkını yurtlarından kovmak için Gazze Şeridi'ne eşi ve benzeri olmayan saldırılar düzenlemiştir. Dört ay içinde dahi gerçekleşen saldırıların, yoğunluk itibarıyla bütün dünyada emsali bulunmamaktadır.

İsrail Cumhurbaşkanı Isaac Herzog'un "**Açıkça söylüyorum. Orada sorumlu olan bütün bir ulustur. Sivillerin farkında olmadığı, müdahil olmadığı söylemi doğru değil. Kesinlikle doğru değil**" ifadeleriyle ortaya koyduğu üzere, saldırılar, hedef gözetmemiş, ayırım gözetmeksizin ulusun tamamına karşı gerçekleştirilmiştir.

İsrail, sadece dört ay içinde 2,2 milyon Filistinlinin 365 km² alanda yaşadığı, dünyanın en yüksek nüfus yoğunluğuna sahip Gazze topraklarına **üç atom bombasına eşdeğer 65 bin tondan fazla 45 bin bomba ve füze atmıştır**. Saldırılarda, özellikle su ve enerji kaynakları, yerleşim yerleri, BM tesisleri ve mülteci kampları, hastaneler, okullar, cami ve kiliseler doğrudan hedef alınmıştır.

İsrail saldırılarında, Gazze Şeridinde öldürülenlerin sayısı 29 bini, yaralı sayısı 69 bini aşmış durumdadır. Öldürülenlerin en az 12.700'ü çocuk olup, 8.600'ü ise kadındır. Bu sayıya cesetlerinin yıkıntılar arasında kaldığı düşünülen 4 bin 700'ü kadın ve çocuk olmak üzere 7 bini aşkın kayıp dahil değildir. İsrail'in uluslararası hukuku hiçe sayarak 3.300 yerleşim yeri daha kuracağını açıkladığı, Hamas'ın bulunmadığı Batı Şeria'da dahi öldürdüğü kişi sayısı 100'ü çocuk 300'ü geçmiş durumdadır.

Gazze Şeridi, 16 yıldır denizden, karadan ve havadan İsrail ablukası altında bulunması nedeniyle, Dünyanın en yoğun nüfusuna sahip yerlerden biri olarak "**Yeryüzünün en büyük açık hava hapishanesi**" olarak kabul edilmekteydi. 7 Ekim İsrail saldırıları neticesinde bugün BM genel sekreterinin ifadesiyle "**Yeryüzünün en büyük çocuk mezarlığına**" dönüşmüş durumdadır.

Üstelik saldırıların ilk aylarında anneler "**çocuğum aç öldü, ona yemek bulmaya gittiğimde bombalandı**" diye ağıt yakarken, İsrail gıda, su dahil en temel insanı yardımları engellediği için saldırıların dördüncü ayında **Gazze'de bebek ve çocuklar açlıktan ölmeye başlamıştır. Gazze'de son dört ay içinde 20 binden fazla bebek doğmuştur ve Gazze'de mama ile süt bulunmamaktadır**. İsrail sınırdaki yirmi bini aşkın insani yardım taşıyan tırın girişine izin vermediğinden, Gazze'de açlıktan ölen bebeklerin son anlarının videoları paylaşılmaktadır.

Bu çalışmanın öncelikli amacı 7 Ekim'den sonraki süreçte, İsrail'in de taraf olduğu uluslararası anlaşmalar uyarınca çatışma zamanında sivillerin korunmasına ilişkin uluslararası insancıl hukuk düzenlemelerinin ağır ihlaline sebep olan ve soykırım suçu, insanlığa karşı suç ve savaş suçu olarak soruşturulması gereken eylemleri belli bir tasnif içerisinde ortaya koyabilmektir. Savaş suçlarının kanıtlarını ağırlıklı olarak basın kuruluşlarının haber içerikleri oluşturduğundan, bu kaynakların henüz saldırılar devam ederken ve bilgiler güncelliğini korurken kayıt altına alınması ve raporlaştırılması önem arz etmektedir.

Nitekim İsrail tarafından gerçekleştirilen eylemlerin uluslararası hukuktaki karşılığı olan soykırım suçu da dahil olmak üzere insanlığa karşı suçlar ve savaş suçlarının soruşturmalara konu edilmesi ile ilgili olarak **bugün hem Uluslararası Adalet Divanında, hem de Uluslararası Ceza Mahkemesinde devam eden yargı süreçleri bulunmaktadır**. İsrail yönetimi ve güvenlik güçleri tarafından işlenen uluslararası insancıl hukuk ihlallerini tüm boyutlarıyla ortaya koyma cabasında olduğumuz Özel Rapor çalışmamızın bir amacı da bağımsız olarak faaliyet yürüten Kurumumuzun değerlendirmelerini bu yargı mercileri ile

paylaşmaktadır. Ayrıca, tarihi arka plan bilgisi ve 7 Ekim sürecinde yaşanan gelişmelere detaylı olarak yer veren çalışmamızın BM kararlarına göre 1978 sonrası işgal altındaki Filistin toprakları meselesinde hafıza işlevi görmesi de amaçlanmaktadır.

Filistinlilerin, 1948 yılında topraklarının büyük bir bölümünün işgal edilmesi neticesinde farklı ülkelere göç etmek zorunda kalması ve mülteci durumuna düşmeleri “Büyük Felaket” anlamında *Nekbe* kavramı ile ifade edilmektedir. 7 Ekim’den sonra İsrail yetkililerinin tehdit ifadesi olarak kullandığı bu kavram, dört aylık süre sonunda çok daha ağır şartlar altında yeniden gerçeğe dönüşmüştür. Uluslararası insancıl hukukun ve uluslararası ceza yargısının işlemekte olduğu mevcut şartlar altında Gazze’de yaşayan Filistinlilerin çok daha ağır bir şekilde yerinden etme ve toplu katliam politikalarını yeniden yaşamak zorunda kalması, Filistinliler kadar insanlığın temel değerlerine de zarar verdiği için, Gazze’de yaşananların “**İnsanlığın Büyük Felaketi**” anlamında “*Nakba of Humanity*” olarak adlandırılması gerekmektedir. Rapor başlığında kullanılan, açık hava hapisanesi ve çocuk mezarlığı kavramları ise BM yetkililerinin ve uzmanların Gazze’de yaşanan durumu tarif etmek için kullandıkları kavramlardır. Bu başlık ile Gazze’de 7 Ekim öncesinde abluka siyasetiyle zaten çok zor olan yaşam şartlarının, 7 Ekim sonrasında insani felaket düzeyine geldiği anlatılmaya çalışılmıştır. İsrail’in kesintisiz olarak devam ettirdiği yoğunluk itibarıyla eş benzeri olmayan saldırılar, Gazze nüfusunun yüzde 85’ine karşılık gelen 1,9 milyon Filistinlinin zorla yerinden edilmesine sebep olmuştur. Bu sayı, İsrail’in kurulduktan sonra Filistin topraklarının yüzde 78’ini işgal ettiği 1948 yılındaki **Büyük Felaket** anlamına gelen *Nekbe* hadisesinden beri Filistin halkının en büyük yerinden edilmesi olarak kayıtlara geçmiştir. Bu nedenle raporumuzun adı sadece Filistin’inin değil, **İnsanlığın Büyük Felaketidir**.

İsrail 13 Ekimde Gazze’nin kuzeyinde yaşayan 1 milyon insana evlerini terk ederek güneye gitmeleri için 24 saat süre vermesi, akabinde önce kuzeyi, sonra kuzeyden güneye kaçan insanları ve hastaneler dâhil tüm alt yapıyı vurması, sonrasında 24 Ocak 2024 tarihinde Gazze’nin en büyük ikinci kenti olan Han Yunus’u kuşatması, Han Yunus’tan Akdeniz sahiline olan yolları tanklarla kapatması ve ana yolları kapatıp bombalama başlattıktan sonra tahliye emri vermesi, en son 64 km² ‘lik alana sıkıştırılmış 1,5 milyon insanın bulunduğu Refah kentinin bombalanması **ilk andan itibaren İsrail’in 2,2 milyon Gazzeliyi yurtlarından kovma amacını** ve soykırımın gerçekleştiğini ortaya koymaktadır.

Nitekim henüz **29 Ocak 2024 tarihinde** halen Filistinliler, kendi ülkelerinde bombalar ve açlıkla mücadele ederken 12 İsraili bakanın ve 15 milletvekilinin katıldığı yüksek katılımlı “**Gazze’de Yahudi Yerleşimini Teşvik Konferansı**” düzenlenmiştir. Gazze’de yeni yapılacak yerleşim yerleri harita önünde gösterilmiştir. Bu durum 7 Ekimden sonra gerçekte tek amacın **uluslararası toplum tarafından durdurulmadıkları müddetçe** 2,2 milyonluk Gazze halkının bir daha dönmek üzere binlerce yıldır yaşadıkları ülkelerinden gönderilmek olduğunun açıkça deklare edilmesidir. İlgi konferansta Bakan Ben Gvir’in “*Gazze’den göçü cesaretlendirmeye ihtiyacımız var*” açıklamasında bulunmuştur. Yerleşim Lideri Daniella Weiss’in “İsrail’in *güney kapısının açık olduğu, Gazze’deki halkın dünyanın herhangi bir yerine gideceklerini*” belirtmiştir. Maliye Bakanının Gazze’de savaşılan askerlere yerleşim için öncelik verileceği beyan etmiştir. **Bu durum Raporun tarihi arka planında yer alan 7 Ekim öncesi ve sonrası ölüm, yıkım ve yerinden edilmenin İsrail’in nüfus ve saldırı politikalarının olduğunu göstermektedir.**

Bu amaçla İsrail ilk günden beri **açlığı, “İsrail Gazzelileri Gazze’den dışarı atmak hatta öldürmek için” silah olarak kullanmaktadır.** Bunun için henüz 9 Ekim 2023 tarihinde İsrail Savunma Bakanı Gallant, “*tam kapsamlı abluka uygulayacaklarını, her şeyin kapalı olacağını,*

elektrik, gıda, su ve yakıt olmayacağını, insansı hayvanlarla savaştıklarını ve buna göre hareket edeceklerini” ilan etmiş¹ ve **22 Aralık 2023 tarihli BM Güvenlik Konseyinin** insani yardım ilişkin Gazze’deki sivil nüfusa daha fazla insani yardım sağlanmasına yönelik acil ihtiyacı vurgulayan kararına rağmen insani yardımların çoğu müsaade etmemektedir. Mısır sınırındaki tırları durdurduğu gibi, BM’nin dahi yaptığı yardımların 3/ 4’ü özellikle Kuzey Gazze’deki bini aşkın bebeğin bulunduğu 500 bin aşkın insanın halen yaşadığı kuzey Gazze’ye gitmesine müsaade etmemektedir.

27 Ocak 2024 tarihinde Adalet Divanı’nın İsrail’in soykırımdan yargılanacağını ifade etmesi ve tedbir kararı vermesi üzerine aynı gün ABD’nin, ertesi gün İngiltere ve sekiz ülkenin, 1,4 milyon Gazzeliyi tesislerinde barındıran UNRWA’nın fonlarını durdurduğunu açıklaması, aylardır ekmek, su dahil en temel ihtiyaçlarından yoksun olan 1,9 milyon yerinden edilmiş Filistinlinin, yaşam ve ölüm arasındaki ince bağın da tamamen kopartılması ile sonuçlanmıştır.

İsrail saldırıları genel olarak ayırım gözetmeyen tahrip gücü çok yüksek bombalarla gerçekleştirildiğinden masum siviller korkunç bir şekilde hayatını kaybetmiş, hayatta kalabilenlerde çok ciddi yara, yanık ve amputasyon vakaları görülmüştür. Buna karşın İsrail özellikle hastanelere yüzlerce saldırı düzenlenmiş durumdadır. **İsrail’in Gazze’de sağlık sistemini işlemez hale getirmesinin yaralıları ve hastaları kadar hamile kadınlar ve yeni doğan bebekler üzerinde de yıkıcı etkileri olmuştur.** Elektrik kesintisi nedeniyle kuvözlerden çıkarılan prematüre bebeklerin havasız kalarak öldüğüne yönelik bildirimler ile doktor ve refakatçiler hastaneden çıkarıldıktan sonra ölüme terk edilen bebeklerin cesetlerinin çürümeye başlamasına yönelik tüm dünyada infial oluşturan bildirimler ise saldırıların en can yakıcı sonuçlarından biridir. Dünya Nüfus Fonu tarafından yapılan açıklamalarda; Gazze’de 50 bin hamile kadın bulunmaktadır, bu rakam süt ve mamanın bulunmadığı **Gazze’de günde 180 doğum anlamına gelmektedir.** Bu nedenle doktor tanıklıkları, anestezi olmadan sezaryen yapıldığı, kuvöz olmadığından erken doğan bebeklerin öldüğü, şartların olumsuzluğu nedeniyle düşük oranın %300 arttığı yönündedir.

İnsancıl hukuk düzenlemelerinde, yaralı ve hastaların korunmasına ve sağlık tesislerinin saldırılara hedef olmamasına özel önem atfedilmektedir. İsrail ise uyguladığı tam abluka, hastaneleri de kapsayan tahliye emirleri ve ilk andan itibaren özel olarak hastanelerin hedef alınması nedeniyle hastaneler çalışamaz hale getirilmiş, bazı yaralıların bacaklarını ve kollarını kaybetmesi ile sonuçlanan acil müdahaleler dahil olmak üzere ameliyatların önemli bölümü anestezi işlemi yapılmadan gerçekleştirilmiş, bazı yaralılara ise müdahale edilemediğinden ölümler gerçekleşmiştir. Gazze’de her gün en az 10 çocuğun kolları ve ayakları, aldıkları yaralar yüzünden kesilmiştir. **Gazze’de 7 Ekim’den sonra İsrail saldırıları nedeniyle kolları veya bacaklarını kaybeden en az bin çocuk bulunmaktadır. Üstelik pek çok ampute ameliyatı esnasında, anestezi ya da morfin kullanılması mümkün olmamıştır**

Basın mensupları da, İsrail saldırılarının özen hedefi durumundadır. UCM Başsavcılığından Sınır Tanımayan Gazeteciler’e gönderilen açıklamada, Filistin’deki gazetecilerin uluslararası insancıl hukuk ve Roma Statüsü’nce korunmaları ve bu önemli vazifelerinde hiçbir şekilde

¹ İsrail Miras Bakanı Eliyahu, Gazze’de yaşayan Filistinlilere ne olacağı yönündeki soruya, “İrlanda’ya da çöllere de gidebilirler. Gazze’deki ‘canavarlar’ kendileri çözüm bulmalı.”

İsrail Tarım Bakanı Ditcher, Gazze Şeridi’ndeki sivil nüfusun sürgüne zorlanmasını “2023 Gazze Nekbesi” olarak tarif etmiştir.

İsrail Enerji ve Altyapı Bakanı Katz, Gazze’deki tüm sivil nüfusa derhâl bölgeyi terk etmelerinin emredildiğini, dünyayı terk edene kadar bir damla su ya da tek bir pil bile alamayacaklarını söylemiştir.

hedef alınmamaları gerektiği vurgulanmıştır. Gazze’de ise İsrail tarafından öldürülen gazeteci sayısı 130’yi geçmiştir. **Gazze’de görev yapan gazetecilerin sayısının yüzde 10’undan fazla olan bu sayı, altı yıl içinde 69 gazetecinin yaşamını yitirdiği II. Dünya Savaşı’nda öldürülen basın mensubu sayısından da çok daha fazladır.**

İsrail, 7 Ekim’den sonra uluslararası insancıl hukukun ağır ihlaline sebep olacak şekilde tahliye emirleri yayınlayarak, ayırım gözetmeyen bombardıman tipi saldırılarla sivil yerleşim yerlerini yaşanmaz hale getirerek, 9 Ekimden bu yana abluka politikaları ile gıda ve temel insani ihtiyaçların geçişine ve insani yardım operasyonlarına izin vermeyerek, açlık ve susuzluğu bir savaş silahı olarak kullanarak ve hastaneleri sağlık hizmeti sunamaz hale getirerek Gazze’de yaşayan Filistinlilerin fiziksel varlığını bütünüyle ortadan kaldıracak şekilde yaşam şartlarını kasten değiştirmiştir.

Gazze’de yaşayan Filistinliler, İsrail saldırıları ve kıtlık şartları altında var olma haklarının tamamen inkâr edilmesi durumu ile karşı karşıyadır. Gazze nüfusunun tamamı kriz ya da daha kötü seviyelerde gıda yetersizliği içinde hayatını idame ettirmeye çalışmaktadır. Buna rağmen İsrail, 7 Ekim öncesi de 16 yıldır kuşatma altında olduğundan her gün 450 kamyon ile insani yardım almak zorunda olan Gazze’ye 7 Ekim sonrası insanların su, gıda, yakıt, elektrik ve diğer temel insani ihtiyaçlarını karşılayamaması için insani yardımların çok önemli bir kısmına izin vermemektedir. Gazze’de savaş, açlık, salgın hastalık ve soğuk hava ile mücadele eden insanların bugün gıda temini için hayvan yemlerini öğütmeye başladıklarına ve yerden topladıkları otları kullandıklarına şahit olunmaktadır.

Bu gün ırkı, dili, dini ne olursa olsun milyonlarca vicdanlı insan, Gazze’deki çocuk katliamlarını durdurabilmek için elinden gelen her şeyi yapmaya devam etmektedir. Artık devletlerin de bir araya gelmesi ve yüzyıllar geçse de asla unutulmayacak şekilde tarihe kara bir leke olarak geçecek bu yerinden etme, yıkım ve katliam politikalarını sonlandırması gerekmektedir.

Acil bir kalıcı ateşkes ilan edilmeli, insani yardım koridoru kurularak hayati öneme sahip sağlık ve gıda yardımları ivedilikle bölgeye ulaştırılmalıdır. Bu aşamada artık uluslararası hukukun gereği yapılmalı, Gazze’de işlenen soykırım suçu da dahil olmak üzere insanlığa karşı suçlar ve savaş suçlarının cezasız kalmaması için yürütülmesi gereken yargı süreçlerinin hızlı bir şekilde işletilmesine destek verilmelidir.

İsrail yönetimi, 7 Ekim’den itibaren Gazze’de yaşayan Filistin halkını tamamen ortadan kaldırmak amacıyla sistematik ve yaygın bir şekilde gerçekleştirdiği öldürme, ciddi surette bedensel veya zihinsel zarar verme ve yaşam şartlarını kasten değiştirme suretiyle soykırım suçu işlemiştir. *Gazze Soykırımı*’nı gerçekleştirmeye yönelik eylemlerde bulunanların, soykırımında bulunulması için işbirliği yapanların, **soykırımında bulunulmasını doğrudan ve aleni surette kışkırtanların, soykırımında bulunmaya teşebbüs edenlerin ve soykırıma iştirak edenlerin işledikleri eylemler nedeniyle cezalandırılması gerekmektedir.**

Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi’ne taraf devletlerin Sözleşme’nin 1’inci maddesi kapsamındaki soykırımı önleme ve cezalandırmaya ilişkin sorumlulukları ile veto ile işlevsiz hale gelen BM Güvenlik Konseyi’nin uluslararası barış ve güvenliğin korunmasına yönelik sorumluluğunu yerine getirmemeye devam etmesi halinde, açlıktan kitlesel ölümler yaşanması artık kaçınılmaz bir sonuç olarak görünmektedir. Soykırım suçu ile birlikte insanlığa karşı suç ve savaş suçu teşkil eden bu eylemlere sebep olan kişilerin

Uluslararası Ceza Mahkemesi ve Uluslararası Adalet Divanı dahil yargı mercileri önünde hesap vermemesi ve bu hukuk tanımazlığın cezasız bırakılarak aynı şekilde kadın ve çocuklar başta olmak üzere sivillere yönelik eşi benzeri olmayan saldırılarla işlenmeye devam etmesi, uluslararası barış ve güvenliğin sağlanması esasına dayanan uluslararası sistemin inandırıcılığını ve güvenilirliğini tamamen yitirmesine yol açacaktır.

İsrail-Filistin meselesinin adil biçimde ve diplomatik barışçıl vasıtalarla, iki devlet temelinde çözüme kavuşturulması için gayret sarf edilmeli; bağımsız gözlemci statüsüne sahip olan **Filistin, artık tamamen İsrail tarafından yok edilmeden BM’de tam üye sıfatıyla devlet olarak tanınmalıdır**. Kalıcı barış ancak 1967 sınırları temelinde, başkenti Doğu Kudüs olan bağımsız, egemen ve coğrafi bütünlüğü haiz bir Filistin Devleti’nin kurulması ile mümkün olabilecektir.

İnsani ateşkesin ilan edilemediği ve Gazze’ye kesintisiz bir şekilde insani yardım akışı sağlanamadığı her gün Gazze’de çocuklar İsrail saldırıları, açlık ya da sağlık hizmetine erişememe şeklindeki sebeplerden ötürü ölmeye devam etmektedir. Bu Özel Rapor çalışması ile “*Dünyanın en karanlık anlarından biri*” olarak nitelendirilen bu tarihi süreçte herkesin elinden geleni yapma yükümlülüğü olduğunu; İsrail tarafından dört aydır her on dakikada bir öldürülen, her saatte bir kolu bacağı kesilen, korkunç yaralar alan, refakat edecek kimsesi kalmamış, **artık kelimenin gerçek anlamıyla açlıktan ölen çocuklara karşı tüm Dünya’nın sorumlu olduğunu** bir kez daha hatırlatmak istiyoruz. Kamu Denetçiliği Kurumu olarak bu Raporu yaşadıkları tarifsiz acının hesabı hiç bir zaman verilemeyecek olan “*Gazzeli çocuklara*” ithaf ediyoruz.

Özet olarak özel rapor çalışmamız, tüm yıkıcılığı ve şiddetiyle dört aydır devam eden İsrail saldırılarının Gazze Şeridi’nde sebep olduğu insancıl hukuk ihlallerini ele almaktadır. Özel Rapor’un ilk bölümünde Filistin topraklarının İsrail tarafından işgal edilmesinin tarihi arka plan bilgisine yer verilmiştir. 7 Ekim’den itibaren yaşanan yerinden etme, yıkım ve işgal sürecinin aslında bugün başlamadığı, Osmanlı İmparatorluğu’nun yıkılmasından sonra sistematik ve planlı bir şekilde demografik yapının değiştirildiği, yaşanan gelişmelerin savaşlar ve işgallerle devam eden sürecin devamı niteliğinde olduğu ortaya konulmuştur.

İkinci bölümde Gazze’de 7 Ekim’den itibaren insani felaket ve yıkıma sebep olan sürecin uluslararası yansımaları incelenmiştir. Kendi içerisinde üç kısım olan bu bölüm, BM Güvenlik Konseyi daimi üyeleri başta olmak üzere devletlerin politika ve faaliyetlerini, Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği ve İslam İşbirliği Teşkilatı gibi uluslararası kuruluşların çalışmalarını ve uluslararası sivil toplum kuruluşlarının raporlarını içermektedir.

Üçüncü bölümde, ilk olarak uluslararası insancıl hukukta sivillerin korunmasına ilişkin düzenlemeler ele alınmıştır. Akabinde **10 ayrı başlıkta, İsrail’in Gazze Şeridi ağırlıklı olmak üzere Filistin topraklarında 7 Ekim’den sonra işlediği, uluslararası insancıl hukukun ağır ihlaline sebep olan ve soykırım suçu da dahil olmak üzere insanlığa karşı suç ve savaş suçu olarak soruşturulması gerektiği değerlendirilen eylemlere yer verilmiştir**. Bölüm başlıklarında aktarılan hususlar fotoğraflar ve video içerikleri ile desteklenmiştir. Karekodları paylaşılan videolar, Gazze ve Batı Şeria’da yaşanan insani krizi ve savaş, soykırım ve insanlık suçu dahil insancıl hukuk ihlallerini çok acık bir şekilde ortaya koyması bakımından önemlidir.